Auca de Maria Mercè Marçal (1952-1998)

Poetessa, novel·lista, traductora i assagista

1. Al poble d'Ivars d'Urgell
molts no caben a la pell

2. perquè hi van criar una noia
que era una autèntica joia.

3. Una nena molt bufona,
que va néixer a Barcelona

4. i va passar la infantesa
en una vila pagesa.

5. Filla d'Antoni i Maria,
va ser un doll de poesia.

6. Maria Mercè Marçal,
una nana colossal.

7. A Lleida, que és al costat,
hi farà el batxillerat

8. fins que, a Barcelona, un dia
se'n va a fer filologia.

9. Aquí, l'any seixanta-nou
hi descobreix un món nou,

10. i com fan els bons poetes
comença a fer piruetes.

11. I passa a ser una heroïna
de la causa femenina.

12. Amb posat discret i astut
fa de mestra d'institut.

13. Es casa amb Ramon Pinyol
i en pocs anys el deixa sol.

14. Amb ell va fer un gran treball
editant "Llibres del Mall".

15. Guanya el premi Carles Riba
perquè el seu jurat captiva,

16. amb uns versos bons com prunes,
que titula "Cau de llunes".

17. Qui no coneix la «Divisa»
de la poeta que frisa?

18. Com Antígona, és rebel
i no es deixa prendre el pèl.

19. Combativa i militant
s'afiliarà al PSAN.

20. La Marçal és atrevida
com un cavall sense brida.

21. I aviat fa un segon gol
publicant «Bruixa de dol»

22. Dona-buixa? Dona-fada?
Bruixa i fada a la vegada.

23. Per la causa feminista,
lluita i perd el món de vista.

24. Tant, que fins costa de creure,
o sinó que ho digui l'Heura.

25. El fruit del seu ventre «altiu»,
com ella mateixa diu.

26. «Sal oberta» és el llegat,
d'aquesta maternitat.

27. El llibre «Terra de mai»,
és un cant a l'amor gai.

28. Que completa i que supera
«La germana, l'estrangera».

29. Tot un gran treball formal
conté el vers de la Marçal.

30. Amb un nou llibre, «Desglaç»,
encara fa un altre pas.

31. Sap que en un tauler marcat,
la Mort ens fa escac i mat.

32. La seva obra reunida
publica a «Llengua abolida».

33. En assaig, de mica en mica,
la Marçal reivindica

34. belles «flors» que fan estiu,
com la Salvà i l'Arderiu.

35. Escriptores del passat
que no s'han prou valorat

36. i escriptores del present
que vol apropar a la gent.

37. Amb les mateixes raons
fa un pilot de traduccions:

38. Renée Vivien, Syilvia Plath,
Colette, Fini... Quin manat!

39. En prosa, Marçal s'envela
i ens escriu una novel·la

40. carregada de passió,
que serà un èxit rodó.

41. A Andorra, aquell mateix any
guanya el premi Carlemany.

42. D'ençà del noranta-sis
amb un posat malaltís,

43. ...quan només és pell i os
escriurà «Raó del cos»,

44. un poemari valent
publicat pòstumament.

45. Va morir el noranta-vuit
i vam constatar el gran buit

46. d'una musa femenina
sense vels, sense sordina.

47. Com diu Pere Gimferrer,
la Mercè Marçal va ser,

48. i és avui, com un estel
que ens encega dalt del cel.

Joan Vilamala, 2008-2015

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala